



VWVJ

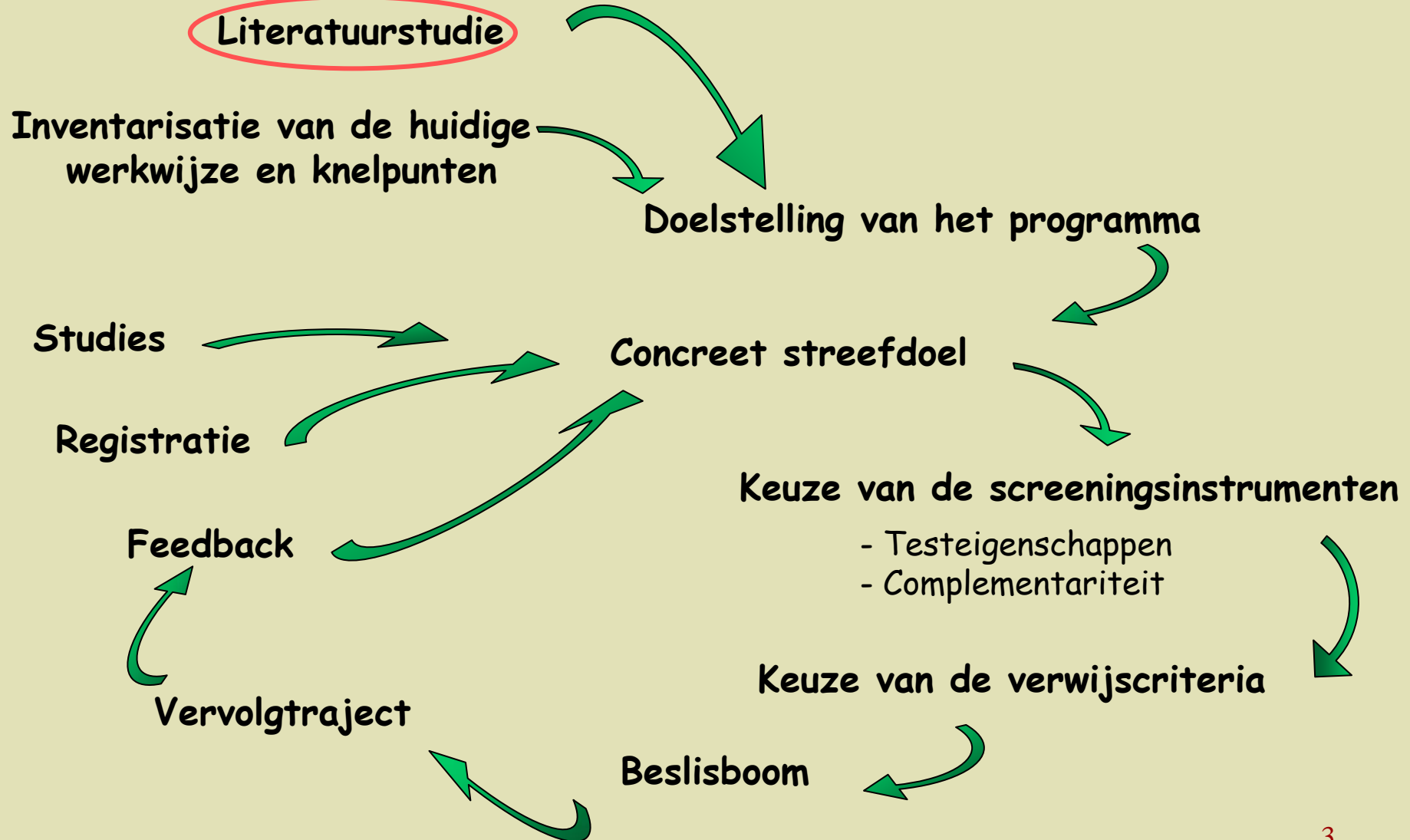
ONTWIKKELING VAN STANDAARD "GEHOORONDERZOEK IN HET CLB"

Karen Van Doorslaer
Referatendag - 15/12/2006

Inhoud

1. Het opstellen van een **screeningsprogramma**
2. Ontwikkeling van standaard "GEHOOR":
Afgelegde traject
 - Literatuurstudie
 - Eigen onderzoek
 - Bepalen van mogelijke doelstellingen van gehoorscreening
 - Concreet streefdoel

Opstellen van een screeningsprogramma



Literatuurstudie

- Fysiologie: normale gehoorfunctie, auditieve ontwikkeling
- Pathologie: classificatie van gehoorstoornissen bij kinderen, prevalentie, diagnose, behandeling
- Bestaande audiologische tests & screeningsmethodieken: doelstellingen, eigenschappen, evaluatieresultaten
- Internationale aanbevelingen rond gehoorscreening

→ Ontwerptekst standaard GEHOOR

- Deel I = "Inleiding" (info over gehoororgaan, auditieve ontwikkeling, types gehoorstoornissen, ...)
- → Start Deel II = "Praktische richtlijnen voor het CLB"

Inventarisatie werkwijze en knelpunten

Gehoorscreening in het CLB: verkennend onderzoek

- Kwalitatief luik
 - Doel: hypothesen genereren
 - Huidige werkwijze in kaart brengen
 - Knelpunten inventariseren
 - Hoe?
 - Observatie van de normale werkomstandigheden
 - Interviews met PMWs adhv checklist
 - Resultaten:
 - 16 interviews: Dank aan de CLB die meewerkten!
 - » 6 in 2003 (L. Vermeire)
 - » 10 in 2004 (K. Van Doorslaer)

Inventarisatie werkwijze en knelpunten

Gehoorscreening in het CLB: verkennend onderzoek

▪ Kwantitatief luik

• Doel:

In welke mate zijn de hypothesen (gegenereerd uit kwalitatief onderzoek) representatief voor alle CLB?

• Hoe?

Vragenlijst verstuurd naar alle centra
(eind september 2004)

• Resultaten:

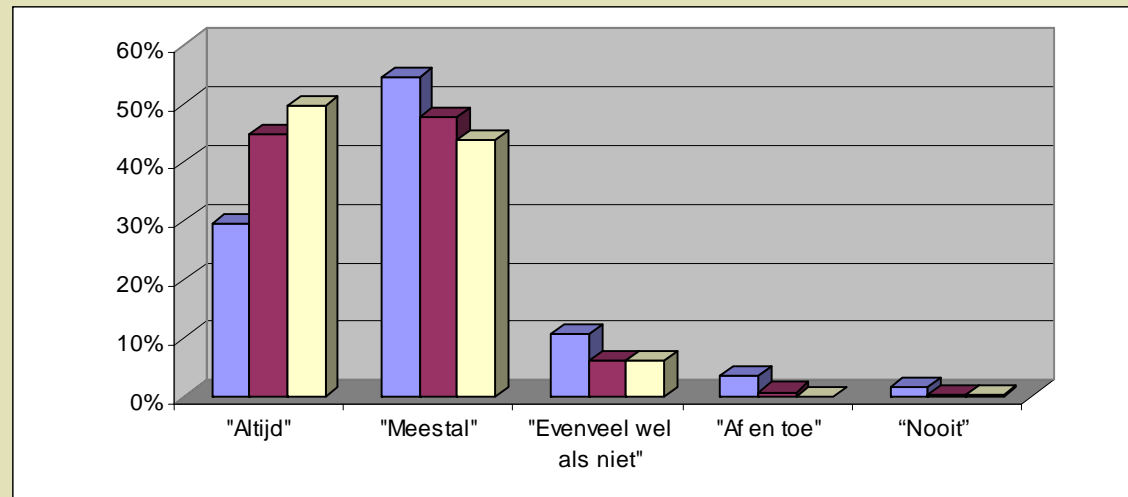
- Massale respons! Dank aan allen!
- 484 vragenlijsten werden teruggestuurd!
- Verwerking van resultaten + bespreking met de werkgroep in 2005

Voorbeeld

Enquête deel 2: "De organisatie van de gehoorscreening in uw centrum"

- Vraag 2.3: "Ik beschik over voldoende tijd om bij alle leerlingen van de klas een grondige gehoortest af te nemen"

| Klas-niveau | N | Altijd (= +2) | Meestal (= +1) | Evenveel wel als niet (= 0) | Af en toe (= -1) | Nooit (= -2) | Gemiddelde (Ontbreekt) |
|-------------|------------|---------------|----------------|-----------------------------|------------------|--------------|------------------------|
| 2° kk | 349 | 103 (29,5%) | 190 (54,4%) | 37 (10,6%) | 13 (3,7%) | 6 (1,7%) | +1,06 (135) |
| 5° lj | 350 | 157 (44,9%) | 167 (47,7%) | 22 (6,3%) | 3 (0,9%) | 1 (0,3%) | +1,36 (134) |
| 3° sec | 276 | 137 (49,6%) | 121 (43,8%) | 17 (6,2%) | 0 | 1 (0,4%) | +1,42 (208) |

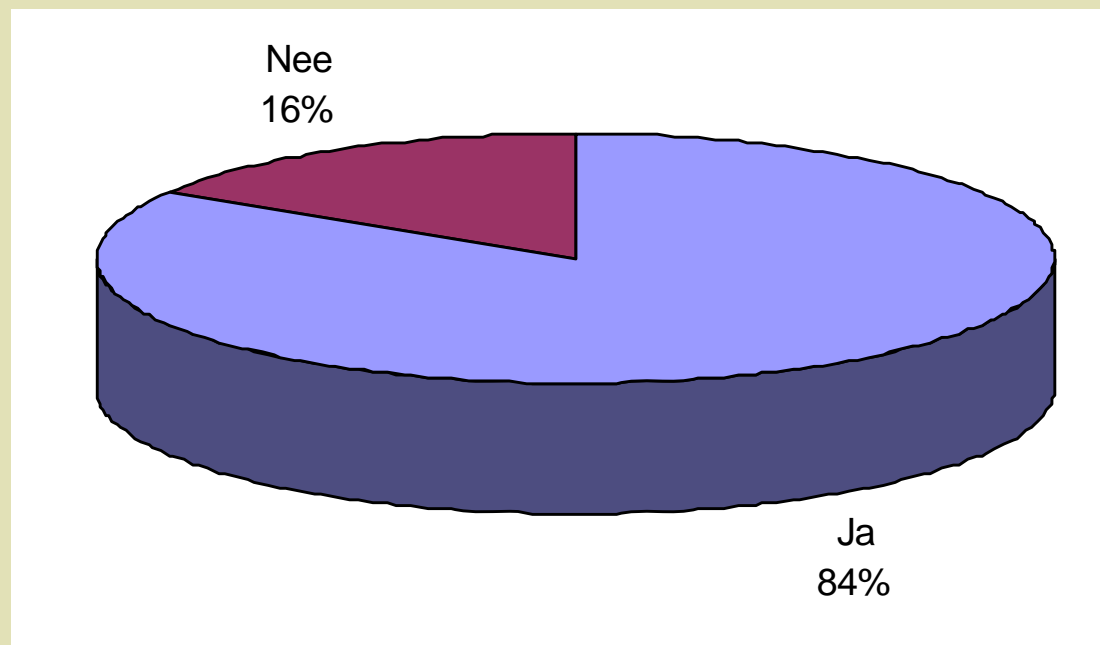


Voorbeeld

Enquête deel 3: "Methode van afname voor audiometrie"

- Vraag 3.12: "Tijdens een audiometrie in de tweede kleuterklas stel ik specifieke moeilijkheden vast."

| Ja | Nee | N (Ontbreekt) |
|----------------|---------------|------------------|
| 285 (83,8%) | 55 (16,2%) | 340 (144) |

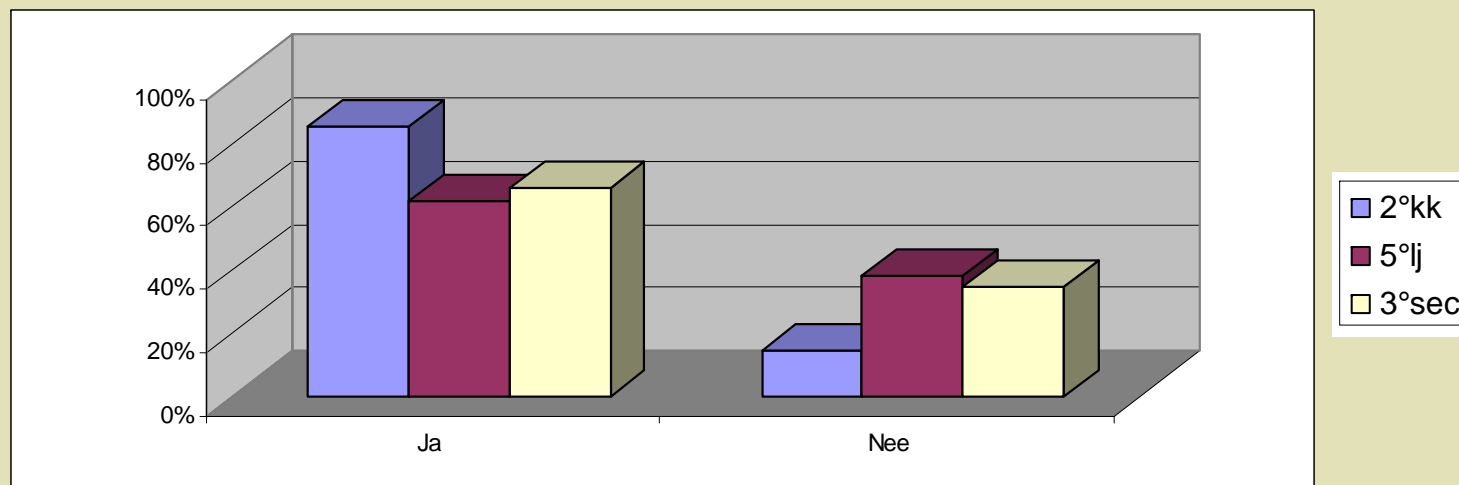


Voorbeeld

Enquête deel 3: "Methode van afname voor audiometrie"

- Vraag 3.14: "In het algemeen ondervind ik dat kinderen bepaalde frequenties moeilijker vinden dan andere."

| <i>Klasniveau</i> | Ja | Nee | N (Ontbreekt) |
|-------------------|----------------|----------------|-------------------------|
| 2e kleuter | 278 (85,3%) | 48 (14,7%) | 326 (158) |
| 5e lager | 200 (61,7%) | 124 (38,3%) | 324 (160) |
| 3e secundair | 171 (65,5%) | 90 (34,5%) | 261 (223) |



Opstellen van een screeningsprogramma



Doelstelling van het programma

- Welke gehoorafwijkingen willen we vroegtijdig detecteren? Welke zijn relevant voor het CLB?

- Bespreking met **WERK GROEP GEHOOR**

Inbreng van VWVJ-medewerkers: beschikbare gegevens (literatuur, cijfermateriaal, ...), samenvatting en analyse

Werkgroep: gezamenlijke bespreking, relevantie voor CLB en concreet streefdoel bepalen

- Volgende stap: **Experten**

Doelstelling van het programma

Werkwijze:

- Uit de literatuur: types van gehoorverlies
 - Conductief congenitaal
Aplasie of agenesie oorschelp, TV, gehoorbeentjes...
 - Conductief verworven
Oorstop, vreemd voorwerp, otitis media (AOM, OME)...
 - Perceptief congenitaal
Aplasie/agenesie cochlea, CMV-infectie, prematuriteit...
 - Perceptief verworven/progressief
Familiaal, syndroomaal, bacteriële meningitis, IU CMV-infectie, gecompliceerde OM, blootstelling aan lawaai...

Doelstelling van het programma

- Rekening houden met tal van **criteria**, zoals:
 - Hoe vaak komt de aandoening voor?
 - Komt ze voldoende voor om screening te verantwoorden?
 - Heeft het zin om ze vroegtijdig op te sporen?
 - Primaire preventie
 - Secundaire en tertiaire preventie
 - Wat is het natuurlijk verloop?
 - Bestaat er een gepaste behandeling?
 - Evolutie mét versus zonder behandeling?
 - Zijn er buiten het CLB nog andere screeningsmomenten?

Doelstelling van het programma

Voorbeeld 1: CONGENITAAL PERCEPTIEF GV

- Hoe vaak komt de aandoening voor? 1-3/1000 geboortes
- Komt ze voldoende voor om screening te verantwoorden? NEE
- Heeft het zin om ze vroegtijdig op te sporen?
 - Primaire preventie Ja, soms
 - Secundaire en tertiaire preventie Ja, soms
- Natuurlijk verloop? Geen verbetering van GV (en TSO)
- Bestaat er een gepaste behandeling? Niet echt, wel remediëring
- Evolutie mét versus zonder behandeling? TSO!
- Zijn er buiten het CLB nog andere screeningsmomenten? ALGO

→ Standpunt werkgroep: geen doelstelling voor CLB-gehoorscreening

Doelstelling van het programma

Voorbeeld 2: PERCEPTIEF GV tgv LAWAAITRAUMA

- Hoe vaak komt de aandoening voor? Prev.?? Groeiend probleem!
 - Komt ze voldoende voor om screening te verantwoorden? JA
 - Heeft het zin om ze vroegtijdig op te sporen?
 - Primaire preventie JA! Maatschappelijke opdracht voor CLB!
 - Secundaire en tertiaire preventie JA! Verergering vermijden
 - Natuurlijk verloop? In 1e fase nog reversibel
 - Bestaat er een gepaste behandeling? Nee
 - Evolutie mét versus zonder behandeling? NVT
 - Zijn er buiten het CLB nog andere screeningsmomenten? Werk
- Standpunt werkgroep: preventie lawaaitrauma = doelstelling

Voorbeeld

Mogelijke doelstellingen?

Aplasia/agenesie oorschelp

Prematuriteit

Acute/chronische
blootstelling aan lawaai

Familiaal progressief
perceptief gehoorverlies

Oorstop

Otitis media (OME, AOM)

Aplasia/agenesie cochlea

Bacteriële meningitis

Vreemd voorwerp in
de gehoorgang

Aplasia/agenesie TV

Cholesteatoom

IU CMV-infectie

Syndromaal GV

Gecompliceerde OM

Aplasia/agenesie
gehoorbeentjes

Concreet streefdoel

Centrale doelstelling van het CLB-gehooronderzoek:

(voorstellen van de werkgroep)

- Opsporen van progressief perceptief gehoorverlies dat nog niet opgespoord of gemist werd met Algo®
- Opsporen van conductief gehoorverlies ten gevolge van chronische otitis bij hoogrisico-kinderen
- Primaire en secundaire preventie van gehoorverlies tgv lawaaitrauma
- Verzamelen van epidemiologische gegevens over gehoorverlies

→ Volgende stap = **Experten**

Opstellen van een screeningsprogramma



Standaard Gehoor

Wordt vervolgd ...



Bedankt voor uw aandacht!

Met dank voor hun
medewerking aan...



... alle deelnemende CLB!